

Előfizetési díj

Vidékire postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Összör hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22) Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap
1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltelpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvár, 1873. január 2.

(L.—t.) Már két éve mult, hogy a diplo-
matia vénasszonyai: a conjecturalis politika ve-
zérczikkezői elestek attól a kiváló szerencsétől,
hogy iles bonczkésük alá vehessék III. Napo-
leon újví beszédeit, melyekkel a diplomai-
testület elé szokta terjesztetni világgraszáló sphinx-
rejtélyeit.

Azok, kik melabús tekinteteket vetnek e
látszólag végkép letűnt szép idők felé, még
sincsen miért teljesen kétségbeessenek, mert
ime: a magyar ellenzéki dynastia vörös — vagy,
ha tetszik, regens — hercege, ismételt tapaszt-
alatok bizonyítják, gondoskodik róla, hogy az
újví allocutiók kedvelőinek szíve vágya kielé-
gítetlen ne maradjon s így, mint tavaly, ez
idén is nyílt levelet intéz a „Magyar Polgár”-
ban ennek szerkesztőjéhez, az ő „Kedves bar-
átjához,” melyben néhány méltóságos vállve-
regetés mellett, melyeket „kedves barátjának”
osztogat, magas bírálata alá veti — „mintegy

kikelve sajátjénéből” — a lefolyt év eseményeit
s azok iránt nagyobb részt dicséretét, egyet-
len pontban pedig méltó rosztalását fejezvé ki:
fenséges kézmozdulattal adja értésére a követ-
kezendő esztendőnek, hogy mit kegyeskedik
várni tőle.

Távol legyen tőlünk a vakmerőség, hogy
szegény plebejus tollunk az allocutio bonczol-
gatására vetemedjék; mi épen csak szerény
közvetítői kívánunk lenni a minél szélesebb
körű ismertségnek, melyre mgs Tisza László
úr missilis levele azon valóban szánalomramél-
tő rétegekben is érdemes, melyektől az ádáz
végzet megtagadta azt a megbecsülhetetlen él-
vet, hogy a „Magyar Polgár” olvashassák.

Lehetne talán a mi olvasóink között oly-
balgatók, a kik abban a hiedelemben van-
nak, hogy a méltóságos úr nincs megelégedve,
az épen lefolyt év eredményeivel. Nem fejez-
hetjük ki elég hatálylyal sajnálkozásunkat az
ily balvélemények táplálói iránt. Talán bizony!
Az alvidéki árvek; a két hónapig dühöngött
testvér-háboru a választások idején; a parla-
ment teljes munka-szünetelése; a gazdasági év
silánysága; a pénzpiacz veszélyes fluctuatiói
sat. csak nem hozzák emótióba egy országrész
ellenzékiének fővezérét! S legkivált akkor, mi-
dön ezen csekélységekkel szemben a gö-ögör-
szági ég derűjével mosolyg az ellenzék remény-
teljesen ragyogó menny-boltozatja.

De hogyan is ne! Hisz ez év látta bukni
Lónyay grófot, „ki alatt — ha nem is épen mi-
atta — a corruptio hazánkban soha nem ész-
lelt tág körben és erővel kezdett terjedni;”
ez évben hódította meg az ellenzék majdnem
az egész Székelyföldet, a mint a mgs. ur nagy
szerényen megjegyzi az által, hogy a vásár-
helyi híradt dobálózás alkalmával tiszta er-
köcsi fegyverrel törék meg a gonoszság erő-
szakát s higgadt, méltóságos maguktartásával
bebizonyíták, mily erős várunk nekik a valódi
férfias meggyőződés;” ez évben „küzdött (az el-
lenzék) kevés kimélettel, teljes elszántsággal, —
elkövetett mindent, de csak is szabados alkot-
mányos eszközökkel s megválasztva a helyet
és alkalmat.” (Finom és kiválóan sikerült
célzás a parlamenti strickera.) Ez évben „tar-
tatott meg a pesti nagy pártértekezlet”, gyönyör-
ű fátylas-menetével, nagyszerű bankettjével,
midőn Ghyczy elfeledte levenni kalapját a Kos-
suthra mondott pohár-köszöntő alkalmával s

És több éven keresztül, Presle ur úgy tűnt fel
előttem, mint egy mesebeli alak, borzadálytól s ti-
tokszerűségtől körvezeve.

Csak midőn egy Havreből keltezett levél
jelenté közelgő megérkezését, méltatának arra, hogy
velem tudassák végre, miszerint e milliomos rokon,
Vermontba született és hogy 16 éves korától fogva
Lusiániába tartozkodik.

Soha se feledem el, mily izgatottságba jött nagy
néném. midőn meg ismerte rokona irását s lát-
ta a Havrei postabélyegét, a fekete szegélyű levél
borítékán. Reszkető kezekkel szakította fel, gyorsan át
olvasta s izgatott hangon mondá:

— Ernestsz nagybátyja meghalt. O nem bázas
visszatér Franciaországba, s tudatja, hogy néhány nap
alatt itt lesz.

— Hogyan, — kiálta nagybátyám —
Presle Gaston meghalt? Mily szerencsétlenség
Ernestszre nézve! Valódi szerető atyát vesztett el
benne.

— Az igaz — mondá nagynéném, e kedves
gyermek nagyon szereti bátyját.
Mindig jó érzékeny szíve volt.

Ugy látszik, igazán nagyon szerencsétlen, leg-
alább igen levertnek látszik s levele valóban meg-
ható.

Irén felolvassa nekünk, én nem voltam képes
reá, igen izgatott vagyok.

Denévre asszonyunk igaza volt, a levél igen
érezékenyen hangzik;

Ernestsz azzal végzé, hogy egyedül gyöngéd rész-
vétünk képes fájdalomt enyhíteni, hogy csak egy kis
helyet kér házi tűzhelyünküél, s engedélyt, keblünk-
kön kisirhatni bánatát.

— Oh! csak jöjjön, jöjjön! szól élénken De-
névre asszony, az isten küldi őt szabadításunkra.

E szavak engem egészen megzavartak, Presle
ur fog minket megmenteni? Hogyan? Mitől? Mily
veszély fenyeget minket?

Csernátony ellenezte, hogy az üdvözlét távira-
tilag megküldessék a turini martyrnak, vagy,
mint e levél nevezi, „a félrevezetett nagy
száműzőtnek” — kinek „kierőszakolt kortes-
föllépése sem volt képes megzavarni ez évben
a pártvezérek egyetértését” — (miután Ghyczy
Kálmánnak az országgyűlés megnyitakor a
clubban mondott nagy beszéde nem számított),
— és, hogy többet ne emlitsék, ez évben tör-
tént ama félisteni jelenet, melyet a testvéri sze-
retettől gyöngéden remegő halhatatlan toll így
örökít meg: „melyben a kedélyek legnagyobb
izgalma közepett a párt másik vezére mutatá
föl, teljes higgadsággal, a tagadhatlan minden-
ki által örömmel üdvözölt olajágot, „melyeli”
intésére, a hatás nagyszerűsége alatt lecsilla-
pultak a kedélyek hullámai, helyreállt a tör-
vényhozásnak sértett tekintélye, a pártok egy-
más-iránti becsülése, lovagiasága, a nélkül,
hogy a tévedettek közül bármelyik is egyénileg
sújtott volna.”

Ime, a dicsően rogyogó fénypontok, me-
lyekkel, mint kiolthatatlan lángbetűkkel jegyzé
fel a láthatatlan kéz Clio ércztábláira, hogy a
mi ellenzékünk ez évben „elvit nem személyes
emelkedése eszközül használta, de azoknak a
magyar trón és haza érdekében érvényesítését
élte, létele legszentebb céljául tekintette.”

Ily óriási vívmányokkal szemben termé-
szetesen eltörpülnek ama haszontalan vádák,
melyeket a rövidlátó kishitűség a lefolyt év el-
len, mint fentebb érintők, emelhetne. És ismét,
ha az erdélyi királyi biztosságnak (bizonynyal
az ellenzék által eszközölt) megszüntetése nem
is, de az alduai csatornázási munkálatok meg-
kezdése, a Ludovicacum és a kolozsvári egye-
tem megnyitása oly mikroszkopikus csekélységek,
melyek épen nem tarthatnak igényt arra, hogy
egy Tisza László méltónak tartsa azokat a le-
folyt év örvendetes eseményei közt fölemlíte-
ni, holott, köztudomásulag, ezeket is mind el-
lenzékünknek köszönhetjük s ez ellenzék azon
„erkölcsi fölényének”, melynek „megtar-
tásában nem csekély rész jutott az ő (Tisza
László) kedves barátjának”, t. i. K. Papp
Miklós urnak.

Ime halvány, nagyon is halvány másola-
ta eme hatalmas epistola dicső részének. A
roszáló részek bemutatását jövőre tartva fenn
magunknak: most búcsút veszünk. Ha t. ol-
vasóink kebelében csak legtávolabb is föl bir-
tuk kelteni érzetét a fölmagasztosultságnak,

Nem mertem ez iránt németől felvilágosítást
kérni, még Iréntől sem, ki 3—4 évvel idősebb lévén
mint én, nagyon lenézően bánt velem néha, de mi-
helyt Alberttel magamra lettem, kérdőre vontam
egyenessen. Ő is hasonló őszinteséggel telett.

— Ernestsz herczeg millióinak kell minket
megmenteni; a vashámar tulajdon osai nagy nyug-
talanságban s zavarban vannak; az üzlet a bukás pont-
ján áll. Te ezt nem tudod, mert csak egy tanulat-
lan kis leány vagy, de én mindenről értesülve va-
gyok jól s tudom a dolgok folyását; ki hallgattam
egy párbeszédet mamám s nagy-apám között, s eb-
ből megértettem, hogy az amerikai rokon épen jó-
kor érkezik, hogy meggátoljon egy katasztrófát.

— Ah istenem! Albert minőt?

Azt épen tisztán én sem tudom, gondolom,
több is fog következni... Borzasztó dolgok tör-
ténhetnek... Ej istenem, ne reszkess már ugy,
miután meg vagyunk mentve... Ernestsz herczeg nő-
ül veszi Irént, és milliói segítségével, a vasmunká-
lat, mely most csak akadozva halad, úgy fog men-
ni, mint a gondolat.

De erről ne szólj senkinek. Ez titok és mama
sem tudja, hogy én hallottam, mit beszélt nagy pa-
pával.

Albert bizalmas közleményei még jobban meg-
ijesztettek, a helyett, hogy megnyugtaltak volna.
Megtudtam, hogy Denever asszony a bukás szélén
áll, s ez ép annyira meglepő, mint szomorító volt
rá nézve. Azt jól tudtam, hogy kedves nagy atyám
s én vagyontalanok vagyunk, de nagynéném igen
gazdagnak tartott, és biztosnak hittem őt az ily-
nemű kellemetlenségek eshetőségétől, mely folyton
zavará jó nagyatyám nyugalmát, s sietteté szülőim
halálát. Midőn értésemré esett, hogy szeretett nagy
néném is a sors csapásainak ki van téve, teljes lel-
kemből körtém az istent: fordítsa felénk Presle ur

mely e monumentalis mű olvasására szívünket
eltölté: örömmel mondunk le azon zsoldról,
mely a sajtó-bureautól e cikkünk után jár.

A képv. ház pénzügyi bizottságának jelentése.

(Folytatás.)

Az előirányzatok irányában mutatkozó javulás
magában véve örvendetes ugyan, de ezen 1868—
1871-ig terjedő négy évi zárszámadásoknak összesen
2.870.000 frtra rugó pénztári feleslege csakis azon
fentebbi az előirányzatokba fel nem vett tőkék fel-
használása által állott elő, tehát ezek nélkül sajátlag
23.078.403 frt hiány következett volna be, a négy
év valóságos mérlege úgy áll, hogy 14.472.023 frt
kész elő nem irányzott tőke felhasználása mellett
még 11.476.380 frt függő adósságot hagyott e négy
év hátra örökségül az 1872-ik évről, kétségtelen,
hogy ezen kedvezőtlen eredményeket az 1870 és
1871-ik mostoha évek okozták, az 1868 és 1869,
évek pénztári feleslegekkel végződtek.

A zárszámadásoknak jövedelmi hiányai a fen-
tebiek szerint

1870	23.077,109*)
1871	11.294,229/

hiánytól
jöveldmi költséget nem képeső tá-
telek közti különbözetet a . . . 11.555,552 frtban állapítja
meg a jöveldmi hiányt.

Összesen jöveldmi
hiány 34.371,339

Ellenben jeveldmi
felesleg 1868 2.480.761
1869 5.067,316

7.548.077

A négy év 1868—1871-ik összesen 26.823.262

jöveldmi hiányt mutat fel, melyet
következő tételek idéznek elő

a) kötvényekben ki-
adatott urbéri kár-
pótlások 1870 4.852,972
1871 5.569,399
10.422,321

b) vasuti kölcsön ki-
bocsási veszteség

*) Az állami számszék 1870-re vonatkozó legutóbb i
jelentés szurint 26.635,553 jöveldmi

szívét, hogy segélyünkre lehessen; de bár mit is be-
szélt nekem Albert, csak gyenge reményt helyeztem
ez ismeretlen vagyonába.

Azonban az idő telt s utasunk nem érkezék
— Mama, szóla Albert, az evés ideje már rég
elmúlt, hát ha Ernestsz hercz. . . Presle ur nem jön
el ma este, itt maradunk ülve, mint valami batár-
kövek?

(Folyt. köv.)

A forradalom okmányaiból.

A székely katonasághoz.

(vége.)

És ezek után engedjétek nekünk is egy pár
szót véreink székelyek! September 13-a vala azon
dicsó, a szabadság mennyi fényű tündöklő nap,
melyen a szabadságot lenyűgöző 84 éves rablánczaitok,
a nemzetgyűlés Szabad legyen a fegyvertől nyoma-
tott székely nemzet, mennydörgő szavára szétpattan-
tak, s az egykor Bécsből érkezett legyen rabpa-
rancsosal szembe, most Pestről véreink szájából hang-
zik a legyen szabad, s úgy lőn. — Meghozva ugyan
a törvényezik, de még nincs kihirdetve, mert nincs
a király által szentesítve megerősítve, s addig ren-
desen életbe sem léptethetik: ezt Ti véreink igen jól
tudjátok, s most mégis a Ti hajdoni kintzítók, gyil-
kolítók, álnok képmutatólag sietnek titeket kigyó-
hizelgésel megosolva arra venni, hogy a fegyvert
jegyétek le. De nem, úgy-e székely katona szeretett vére-
ink, Ti azt nem teszitek, hanem súlyát valaha, most
éreztetitek, a kiirtani törekvő ellennel. Meg van pe-
dig már izenve az irtó háboru felbujtogatott oláh
és szász ajku polgártársainktól.

Na de elmondjuk a kegyes jó akaratnak cél-
ját is hogy tudjátok mitől fáztok, mitől kell fújni
kőrszékbe.

1868 és 1869	12.524,577
1870	1.243,628
1871	2.451,320
	15,219,525
Soraiási kölcsön ki- bocsátási veszteség	
1870	3.000,000
1871	2.431,000
	5.431,000
Gömöri kölcsön ki- bocsátási veszteség	762,291
Av állam háztartás többi ágazatainál	31.835,137
Ellenben jövedelmi felesleg mutatkozik	5.0 1,975
Az 1868-tól 1871 ig	26.823,261

jövedelmi hiány áll elő végeredményben, tehát azon összeg, a mely fent kimutatott. Ezen számításokat a bizottság ezért vette fel, mert helyességét akarta bizonyítani azon összeállításoknak, melyeket a tetteges pénztári eredményekre nézve fent eladott, s melyek szerint a négy évek tetteges pénztári eredménye az, hogy az előirányzatokhoz képest nagy javulás mutatkozik ugyan de ha azon években a többször kitértett kész tőkék és pénzek rendelkezésre nem állottak volna, a 2870,000 négy évi felesleg helyett 23.078,403 frt. pénztári hiány állott volna elő, és így is 14.472,023 frt kész tőke elfogyasztása mellett 11.476,380 frt függő adósságot hagyott hátra a lefolyt négy év és azzal kezdődött az 1872-ik évi kezelés az 1870 és 1871-ik években nemcsak a szokottnál nagyobb kiadásokat kellett az állam pénztárának fedezni, de nagyon érezhetően visszahatótt e két különben is megterhelt év mostoha eredményeivel, minden irányban a jövedelmek-re is.

Mig az államháztartás rendes szükségleteinek fedezése évről évre nagyobb összegeket vett igénybe az évi költségvetések azon részében is, mely a rendkívüli kiadásokat tartalmazza 1868-tól fogva évenként jelentékeny összegek irányoztattak elő. A rendkívüli szükséglet tételeinek egy része különböző gyakran teljességgel nem pénzügyi, hanem inkább politikai okoknál fogva vétetett át a rendkívüli szükségletbe. Azoknak tulajdon részét azonban mégis a beruházások és befektetések céljából felvett összegek képezték.

Az alkotmány helyreállítása oly állapotban találta az országot, hogy minden, irányban az államélet minden ágában megmérhetlen volt azon szükség, mely kielégítést követelt a beruházások terén. Az ország mélyen érezte szükségét annak, hogy késedelem nélkül meg kell kezdenie azon beruházásoknak a létesítését, melyeknek segítségével egyedül lesz képes pótolni századok mulasztásait és megszerezni az anyagi fejlődés életfeltételeit. A közlekedési eszközök létesítésében főleg nem volt szabad sok időt veszteni többé, ha az ország lépést akar tartani azon nagy áramlattal, mely a vasutépítés terén a közlekedési viszonyok teljes átalakításával világszerte megindult. Az ország forgalmi, kereskedelmi összes anyagi érdekei mellőzhetetlenül és sürgetőleg követelték, hogy a vasuti hálózat létesítésére az első lépések megtörténjenek, ezenkívül az államjavarok elhanyagolt állapota nagy tőkék beruházását igényelte.

Ezen kívül nevezetesebb munkálatok, építkezések és több nagy költségbe kerülő befektetések mutatkoztak kívánatosnak, és szükségesséknél. Ezen

Az a ti, most oly kegyessé lett General Comandotok, s kivált főnöke, maga oly jó hazafi lévén, mint kinek az apla német, az anyja tót, maga pedig magyar ember; a Camarilának a magyar faj legdühösebb ellenségének hűséges zsoldosa lévén; a magyar miniszteriumnak mely alá törvényeink rendelték, nem engedelmességre parancsokat Bécsből vár s kap is bőven, még pedig olyanokat, melyek azt tartják, hogy semmitse tegyen a magyar igazságos és törvényes ügyek mellett, hanem azok ellen p. o. a magyar ministerium azt rendeli, hogy külgye fel az Uracca granatosokat Pestre, elindítja de egyszeremind ir Bécsbe is, hogy mennek — tehát elárulja — onnan azt írják hívja vissza; s a derék magyar Főhadvezér más Főhadvezérre parancsokból visszavonja a derék, többnyire magyar s székegy véreinkből álló granatosokat, azoknak nagy borszakodások és zúgolódások közt; többnyire árutakon éhen és szomjan; lopva mint rabló csorda szokott járni. Hazánk ezen jó barátja, s a ti jó akarótok, a Gyula fejevári várba, a magyar erdélyi rész szabadság egyetlen védbástyájába elleneinket az oláh katonaságot telepíteti be. A megyei lázangók ellen katonaságot nem ad, Tölle fegyvereket, ágyukat oltalmunkra, mi magyarok sajátunkból nem kapunk, akkor, midőn elleneink fegyverrel, ágyúval s minden löszszerrel, ellenünk bőven elláttatnak és felszereltetnek. Ezen jó hazafi, s a ti kegyes jó akarótok, most hozzátok küldi talán főhadititkár Glanzot s őrnagy Riebelt ily utasítással: „Ő felsége a király meghallgatván sokszori esedezéseket, mltőztatott kegyesen megnyuganni és azt rendelni, hogy a súlyos terükhéppen rajtakot nehézkedő fegyvert tegyék le, és legyetek fegyvertelen!!! — azaz erőtelten gyáva nép mint mások, és szabadok — vagy is szabadon a majd bekövetkezendő lekonzultatásra. — Ez véreink valóságos ámitás, és lépés mézbe kevert méreg, s nem egyéb mint az, hogy titeket is, kikben van egyedüli reménye magyar fajunk meg maradhatásá-

költségek természetüknél fogva a folyó jövedelmekből nem voltak fedezhetők, az állam tőkekészlete egyfelől és államkölcsönöknél befolyó összegek másfelől szolgáltak ezen kiadások fedezésének forrásul. Sok történt 1868 óta e téren minden irányban. A rendkívüli kiadások azon tételein kívül, melyek nem képeznek beruházásokat, hanem más okokból soroltattak a rendkívüli szükségletbe a tisztán gyümölcsöző befektetések természetével bíró tételek nagy összegeket képviselnek.

Összesen rendkívüli szükséglet címén.	
1868-ban előirányoztatott	29.401,800
1869-ben	33.791,206
1870-ben	44.319,805
1871-ben	56.868.606

Összesen	164.381,417
1872-ben előirányoztatott	70.049,676
1873-ban a hitelmaradványok nélkül a pénzügyi bizottság javaslata szerint	42.895,555.
E szerint az 1872. évi előirányoztatott	164.381,417
1871-ben	70.049,676

Összesen 234.431,093

Az 1878-ig előirányozott összegből tényleg kiadott 140.723,000 frt. Valóságos hasznos és gyümölcsöző beruházást képeznek az 1871-ig előirányozott kiadásokból 146.750,368, de sokkal érdekesebb és tanulságosabb kiemelni a valóságos eredményeket

az 1871-ig kiadott összegből	77.448,501
az 1872-ben előirányozott	44.417,487
Összesen	121.865,988

(Folyt. köv.)

36-ik közlemény az árvaházra történt adakozásokról.

Kohn Sándorné ivén.
Alapítók 100 frttal.

Völcs Simon.
Kohn Sándor.

Összeg 200 frt.

Ajándékok:

Brenesán Sándor 1 frt, Bisell Julius 5 frt, Stampf Irma 2 frt, Miculescu Tamás Gergely 1 frt, Novák Ferenc 50 kr, Hajós Gyula 1 frt, Mariási János 1 frt, Ebergényi Dénes 1 frt, Horváth Antalné 4 frt, Reinhardt Vilma 2 frt, Nagy Menyhért 1 frt, Dávid Endre 1 frt.

Összeg 17 frt 50 kr.

Fejér Mártonné ivén, folytatás.

Részvényesek 2 frt évi díjjal:

Horváth Miklós 2 részv.
Némethi Ferencné 1 részv.
Ifj. Gspán Károlyné 1 részv.

Engel Józsefné ivén, folytatás.

Miháisi Mimi 1 részv.

Évi összeg 10 frt.

Gr. Kornis Berta ivén, folytatás.

Alapítók 100 frttal:

Pákey Miklósné.
Gr. Vass Ottília.

Összeg 200 frt.

nak, le fegyverkeztesse, gyávákká és erőtlenné tegyenek; s így magyar fajunk kiirtására intézett céljuk gaz és szemét elleneinknek sikerüljön. De ne hidjete az álnok németeknek, hanem ha közétekbe mennek, s ilyesmire akarnak venni elűztek, vagy fel is függesszék, mert éltetek után olálkodnak, mint a gyilkolók, Szabadságot a honról jön az ő felsége meggyezésével és azt a maga rendin a polgári, nem katonai uton fogjátok meghallani. Azért még egyszer az Isten szent nevére! ne higgyetek az ámitó kigyóknak, s fegyvereiteket le ne tegyék, hanem mint a Tavasszal több székegy testvéreitek, írkegyhozzátok bocsátott Proclamatióbae azt, míg a vész ideje tart, mint ősapáink férfiasan forgassátok s mint égvilláma sujtátok elleneinket, mert valeték együtt sujtandjuk miis, közös szabadságunkot megsemmisíteni, bensünket rablanczra fűzni vagy kiirtani törekvő gaz elleneinket. Sőt székegy katonaszeretett véreink, nem hogy ti effectívusok le tennétek a szabadság oltalmára isten rendelte fegyvert, miugy is sajátotok, hanem azok is, kiknek most nincs kezükbe, fegyvert kézbe ragadva gyakorolják magukat, legyenek s legyünk készek minőnyájan megmutatni a világnak azt, hogy a székegy mindig milio volt, ősei dicsőségire, szabadságára, s azt most is gyáván beszenyezni nem fogja — Fel tehát fegyver véreink egy szabad nemzet, s 300 év után ismét egge lett független haza örök léte vagy végelelyezése függ most karunk s kardunktól. Mentsük meg szeretett hazánkat, szelőztessük ki a szeméttől s aztán boldogok leszünk az egység üdvözlő malasztja által.

Kolozsvárt a honvédtársulati választmányi üléséből October hó 10-én 1848.

Fülöp István, mk,
id. elnök.

Gothard József, mk.
előadó.

Ajándékok:

Haller Rezsóné ivén, Szócs Albert 5 frt. Papp Miklósné ivén, Bécsből egy névtelen 5 frt.

Összeg 10 frt.

Telekkönyvi igazgató mlgs Ürmösi Boldizsár Ferencz gyűjtése a brassói kerületben.

Ajándékok:

Br Diószeghy Béla 5 frt, Jörge Alajos 1 frt, ifj. Pálffy Domokos 2 frt, Adolf Petersberger 20 kr, Julius von Barthos 1 frt, Oskár Podwysawsky 5 frt, Karl Itl 50 kr, Péterfi Sándor 50 kr, Meldt József 20 kr, Michael Rainer 20 kr, Seervald Ferencz 50 Morresz Illyés 20 kr, Ballresz Mihály 1 frt, Fhurmann Péter 1 frt, Julius Solmen 50 kr, Rheind Sámuel 1 frt, Lorenz Schirtányer 50 kr, Johan Fogaraschen 50 kr, Carl Balasch 1 frt, Nih Deptner 1 frt.

Összeg 23 frt 20 kr.

Hunyad-megye máczesdi járásban történt gyűjtés eredménye.

Ajándékok:

Torony Gyula, Fekete Károly, Salamon Veil, Kónya János, Solyom Ferencz, Szabó Ödön, Malom-viz községe, Balomir-, Válya-dilzsi-, Nuksora-, Kölye, O Haba-, Korojesd községek.

Összeg 24 frt.

Hunyadmegye lozárdi járásából.

Ajándékok:

Várad Bertalan 2 frt, Farkas Ignác 2 frt, Luka Károly 1 frt, Móricz István 2 frt, Zudor Sándor 1 frt, Fekete Ferencz 1 frt, Zudor Elek 1 frt, Zudor Elekné szül. Dósa Anna 1 frt, Dósa Mari 1 forint.

Összeg 12 frt.

Fogadják a nemes szívű adakozók a jó ügy nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvárt, 1872. decz. 82-án

Br. Bornemissa Ignáczné,
elnök.

Szász Domokosné,
titkár.

Magyar színészet.

(N.—r.) Csütörtökön jan. 2-án „Az erdő szépe“ Feuillet Octávtól került színre. — Feuillet ezen művében is társadalmi kérdés megoldásán fáradozik. Eltekintve azonban az irányosságtól, a mű tárgya igen alkalmas drámai anyagot rejt magában. Összeütközések az avult és az új, a hagyomány és reform, az öntetsző ábránd és a munka eszméje között; ezeknek képviselőiként élesen különvált ellentétes jellemek; a korszerű eszme diadala: igen hálás és szép hálás és szép tárgy a műalkotásra. Csak hogy e nagy gondolat e műben gyöngédebb, mint a mily merész mert a korszerű eszme beire feljül emelkedik a drámai érvényen, a rokonszeny a lélektani törvényeken. Morell György valamivel rohamosabb szenvedéllyel könnyen tragica bűssé válhatnak, s hozzávéve erőteljes jellem-társait remek egy polgári tragédia lett volna „az erdő szépe“-ből, míg így, az egyoldalú, mérsékelt domborműhöz hasonlóan, csak mint szerény dráma foglal helyet, igen tisztességet azonban, a modern színművek között.

Az előadás nem tartozik a sikerültebbek közé; Némi bággyatás látszék mindenik szereplő játékán. Különös kedv—vagy élenkség—hiány-e, nehéz meghatározni. Egressy (Morell) játékában kevés volt az érzelmi elem, a mi pedig az uttörő reformerekénél, kivált ha drámai hősök, mulhatatlanul szükséges. Átalában az Egressy nyugodtsága hidegséggé látszik dermedni, s ez bizony sohasem gyújt. Boér Emma elég jól átlátott a Pálma átlátzó jellemén, s ennek képét természetes könnyűséggel állította össze. Az elbeszélő jelenet, a második s a zárdai jelenet, az ötödik felvétel jól sikerültek. Kitént Szentgyörgyi (Pen March Hugó) élenkség színezett, egyéni vonásokkal telt játékával, és Krasznai (Pen M. Jób) szokatlan határozottságával és eleven egyszerűségével. Guy Chatel Albin csak később mutatkozik valamennyire humorosnak, épen ezért — nem tartozván szorosan vett szerepköréhez — csak közpszerűen sikerülhetett Halminak. Fodornéban (Louise) szelid bensőség volt; szokott érzélgőssége azonban helyenkint erőt vett rajta, a hősnői vonásokat pedig egészen elejtette. Dezső szerényen és sok ügyességgel adta az ideális Didier Pált.

A mondottakhoz képest egy kis szerep változtatás, különösen, a Louise szerepét Némethy Irmával játszani, méltóbb sikert biztosíthatna e meglehetősen színműnek.

Nyilatkozat.

A „Kelet“ idei 298-dik számának napi hírei közt olvasom, hogy „az Ilván aldi és telői részben, nevezetesen Mesterházán, Ratosnyán, Góden sat. siralmasan dúl a roncsoló toroklob. A házak üressen, a kapuk betöviselten állanak.“

Ezen közlések alóli járásához tartozván, így legközelebből esmerheti azokban a történeteket. Nem is mulasztom el kijelenteni, hogy a fennidézett állítás nem ment a kóhólástól; mert fordultak ugyan

elő kóresetek az idén itt is, melyek a roncsoló toroklob hajlam elleni védintézkedésre utaltak, de eljárást tenni, hogy tövissel tömessenek meg kapuk a hivatalnak intézkedési szándékában se volt: i tövisses dolgok a birterjesztő agyában szülemelhettek meg csupán.

Azért idétlen vizsketeg, vagy rozszakarat kifolyása lehetvén e álhírelés, a közönségnek ez ellen megnyugvást szerzendő, tartozó kötelességem e kijelentés.

Disznajon, 1872. decz. 31-én.

Kádár Pál,
járásí szolgabíró.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jan. 3. 1873.

— Dr. Homan Ottó kolozsvári egyetemi tanár s a bájos Darányi Biri k. a. esküvője decz. 31-én volt, Pesten, az egyetemi templomban.

— A helybeli vívodában a beiratások mindig folynak, naponta déli 12 órától délután 1 óráig. — A tornaszat rendszeres tanítása kedden és hó 7-én fog megkezdődni.

— A sétatérén a korcsolyázás vasárnap délután megint zene mellett fog megtörténni.

— Haynald érsek magyarországi nagy fővetszeti gyűjteményeket küldött Königsbergbe, Algirba, részint ajándékol, részint cserébe.

— A Grand kávéház tegnap szokatlan élenkségnek volt színhelye, melyet bathatósan élesztet az utczák szegleteire függesztett ily felírás falragasz is: „A Grand kávéházban nagy dolgok történnek“. E szavaknak gyújtó hatása volt s már délután, de főleg este tömegesen tödült oda a nép, hogy Salamon zenéje, fekete kávé s párolgó thea mellett csakhamar megtudhatta mindenki, hogy a fenti szavaknak semmi más jelentősége nincs, mint hogy a kolozsvári önkéntes tűzoltó egyesület javára önkéntes fogyasztási adóját mindenki leröhassa. Mennyi jóvedelme volt Kornhaiser és Salamon áldozatkészsége folytán a tűzoltó egyesületnek — még nem tudhatjuk, de a tetemes felülfizetésekből ítélve az mindenestre jelentékeny lesz.

— A Gyaluban múlt év dec. 28. gr. Eszterházy Kálmán névénél rendezett műkedvelői előadás 30 frtot jövedelmezett, mely összeget a nemes szívű gróf azonnal el is küldötte az árvaház igazgatójának. Az előadás tárgyai voltak: egy a szelleműs grófnőtől írt „Farsangi tréfa“ című bohózat, nagyobbára a grófi család kis tagjai Anna, Irma, Dénes, Ágnes, Paula és Eszterházy Sándor által. Érzelmes zongorajáték gr. Haller Fanny s bensőséges ének gr. Kornis Johanka urhölgyek által; végül Haydn gyermek-symphoniája ugyancsak a grófi gyermekek által. Sok ily nemes szívet a jó ügyeknek i

— Az egyetemi ifjuság vasárnap jan. 5-én d. e. 9 órakor a jogi fakultás II. termében közgyűlést tart, melyre az elkészített alapszabályok átutaztatott véget az összes egyetemi ifjuságot felhívják Kolozsvárt, 1873 jan. 3. Nagy Mór, id. elnök. Illes József és Seyfried Ernő, id. jegyzők.

— Szilágyi Béla bevégezte vendégszerelését Pesten.

— Jókai Mór és neje együtt Szigligetihez üdvözlő iratot s emléklül egy érdekes mellítűt küldöttek, mire ő következőleg válaszolt: Jókai Mór-hoz. Kedves barátom! Az a barátság, mely szeretett nődhöz és hozzád köt, kettős eredetű. Ennek története hármunkra nézve nem érdekelten. Az ellenállhatlan lelkesedés nődél egy időben üzött a művészi pályára; de mig ő hihetetlen gyorsasággal föl-emelkedett, én alant maradtam, s az ő magas löptét csudálva van sokára kiábrándultam, s beláttam, hogy a hivatás és kedv két különböző fény; az egyik vezéresillag, a másik bolygó lidérc; azontul csak a drámaírodalomnak éltem. Ha darabjaim során végig nézek, oly édes és fájó emlékek elevenülnek meg lelkemben, melyeket sok szóval sem tudnék kifejezni. Azoknak a művészi alakításoknak emléke ez, melyek a holt betűkbe is életet tudtak önteni, s még a gyöngeségeket is erősökké tették. A színművészet hatalmát mindig volt s most is van okom érezni; de midőn a mostani nemzedék életadó művésze, törekvése s igaz szeretete forró hálára kötelez, lehetlen abba bele nem foglalom azoknak áldott emlékeit, kik már nyugszanak, de akkor, mint pályakezdők hatalmas szólnaikra vettek s igyekeztek fenntartani. — Ha darabjaim során végig nézek két harmadából nőd művészi alakjai emelkednek ki emlékenben, s te, mint drámaköltő legjobban tudod, mily hála és szeretet az, melyet a drámaíró érez a művésznő iránt; de tudod azt is, részről mily részvét s jószág tette legjobb barátommmé; mondhatom: nővéremmé; hisz legtöbb hős nőben az anyámat dicsőítettem, ki nekem oly kedves volt! — Velel később hozott össze a jó szerencse s te tudod, mily gyorsan lettünk változhatlanul igaz barátokká. Ő barátnőm s te barátom voltál, mielőtt egymást ismerléték volna; mikor a legboldogabb szerelem titeket örökre egyesített, a kettős barátság bennem is egybeforrt, s azóta még gondolatban sem válhatott külön: titeket én együtt képzellek és szeretlek. Ennek tudásával adtatok ti együtt kifejezést egyesült barátságtoknak s higgyétek, így legjobban esett szí-

vennek. Fogadjatok érte legforróbb köszönetemet. Pesten, 1872. december hó 29-én. Szigligeti.

— A kolozsvári m. kir. bányagazgatóság kerületében a zalathnai kincstári kohóhivatalnál betöltendő egy számvevői s egy hivatal tisztii állomásra a pályázat ki van hirdetve.

— Az 1872-ik év halottjait a „Pesti Napló” következőkben állítja össze: Az uralkodóház halottja: Zsófia főhercegné. Országos kitünőségeink köréből elvesztettük a múlt évben Vukovics Sebőt, Duschek Ferencet, gr. Andrássy Györgyöt, Marzi-bányi Antalt, Balogh Jánost, Komáromy Györgyöt, gr. Barkóczy Jánost. Az orsz. képviselők köréből elhunyt Nagy János, Gonda László, Lukács Ignác, Lukynich Mihály. Az egyház gyászolja Bíró László szathmári püspököt és számos kanonokot. Az irodalom halottjai Eötvös Lajos, Marikovsky Gábor, Major Béla, Hory Farkas, Szénási Sándor; s ide számíthatjuk Osterlamm Károly halálát is, ki mint az „Athenaeum” igazgatója az irodalom előmozdításáért oly sokat fáradozott. A színművészet: Benza és Szerdahelyi Kálmán. A 48-ki honvédek: Driquet ezredes. Ez évben hunyt el Horváth Boldizsár atya és neje, s két miniszter anyja: Tóth Vilmos és Kerkapolyé. A külföld nevezetesei halottjai: XV. Károly svéd király, Mazzini, sir Bulwer, sir Bowring, Gauthier, Gerstäcker, Horace Greeley, Mustiak, Grillparzer, Bieleben és dr. Friedländer.

— Hetényi József 55 éves agy színész, hajdan oly híres színigazgató, 78 éves korában végegyengülésben dec. 24-én Jászberényben meghalt. A boldogult ifjú, férfi és aggkorát is a nemzeti színészet ügyének áldozá. — Béke poraira!

— A „Kolozsvári Közlöny” újdonságok hiányában rendre sorolni kezdi, ki jár a „Grand kávéház”-ba, ki a különféle vendéglőbe, mit eszik, iszik, s mit csinál ott? Az újdonság ezeket — mint hiányi lehet — mind csak álom után írja le, mert különben nem állítaná azon valótlanúságot, hogy a tor-na-vidoda igazgató választmányának tagja Sylvester estjén, az általuk létrehozott intézet fedélzete alatt várták be, vig zene mellett, a boldog új évet. Ha az újdonság ur véletlenül arra sétált volna, az épületben uralkodott sötétség és mély csend meggyőzi őt bizonynyal arról, hogy ott halandó ember nem mulatott.

— Szolga Miklós, kir. táblai bíró, szomoruan jelenti, hogy neje, Szolga Miklósné szül. Jeney Rachel élete 46-ik, házassága 27-ik évében, mult 1872-ik évi december hó 28-án, esti 11 órakor élni megszűnt, Marosvásárhelyt. Béke porain!

— Mihajlovics József zágrábi érsek, egy nagy lelkű tettét több lap a következőleg jelenti: Az érsek, a zágrábi érseki káptalanhoz egy átiratot intézett, a melyben kijelentette, hogy ezentul saját jövedelméből évenként 10,000 forintot fog adni, hogy a csekély fizetésű lelkészek és segédlelkészek fizetése abból javíttassék. Továbbá meghívta a nevezett káptalan egy tanácskozányra, a melyen azzal egyetértőleg elhatározni fogja, hogy az általa tett alapítvány miként legyen kezelendő és gyarapítandó. A nagy lelkű alapítónak inteniája oda irányul, hogy a lelkészek évi congruája 500 feritra egészítessék ki.

— Legközelebről szinre kerül Szász Károly fordításában „Nők iskolája” című 5 felvonásos vígjáték, s az nap „Nők iskolájának bírálat” 1 felvonás. — Alkalmunk lesz egyszersmind Szász Károlynak „Fráter György”-ében is a napokban gyönyörködni.

— Farsangi krónika. A farsangon a Redoutban következő bálók lesznek: jan. 16-án nőegyleti; jan. 18-án egyetemi; jan. 25-én korecsolyázó; február 1-én iparos; február 3-án jogász; február 14. Holländer; február 6-án nőegyleti; február 8-án tűzoltó; február 15-én kör; s február 22-én iparos bál.

— Brüll Miksa — írja a „Peste Lloyd” — egyesülve az Adler Dávid pesti bankházzal, engedélyt nyert az Erdélyben „felállítandó takarékpénztári hálózatra, mely mint egy 20 intézetből állana. A tervvalósítására az engedményesek által eddig tett lépések azon eredményre vezettek, hogy a vállalat, megváltoztatott alapon a pesti banknak, mint engedmény társnak részvétele mellett lép életbe s az „egyesült erdélyi takarékpénztár” nevezett alatt egy millió alapítókéval központi intézet alakíttatnék, mely az engedély okmány értelmében joggal bír az országban mindenütt fiókokat felállítani. Az aláírássok január hó folytán történnek.

— A brassói rom. kath. felgymnazium alapítókének javára e hó 11-én Brassóban táncszívmagmat rendeznek.

— A medvetánczoltatóknak tiltva van a magyar határokon átlépni. Sok zavart okoztak korbólásaik közben s most utasítva vannak a határok hivatalnokai, hogy be ne bocsássák őket.

— A nyitrán működő színtársulat egyik nőtágya oly tetszést aratott egy reverendás színházlátogató előtt, hogy ebben a megismerkedés vágya ébredt föl. Sokáig várta a kedvező alkalmat, de végre is a legegyszerűbb módhoz nyulni kényszerítette szerelmi hevénben mindinkább fiejázó szíve, s az egyház papja meglátogatta a művészt papnőjét. Látogatását megédesítendő egy font cukrot s egy font kávét vitt magával, s már bebizonyította kecsyényi adakozását, midőn egyszerre a pap látó-

gatása által különben is meglepett színészno ugynevezett férje betoppan, s kérdi: honnan az ajándék? A nő rámutat a szerencsétlen deliquensre, s a férj — hir szerint a tisztelendő atya hátán tánczoltatta meg a cukrot és a kávét, ad majorem dei gloriam!

— Hogyan fogták el Rózsa Sándort? Ez alkalmi kérdésre részletesen felel a szegedi lap s a hirhadt betyár kalandos életéből röviden elmondjuk még ezt is. Lépre csalták szép szöval, mielőtt még futó betyár lett volna. Hanem akkor már nem igen tartózkodott egy helyen, mert nem volt eléggé bizonyos: ha nem szagoltak-e meg valaminet legujabb viselt dolgaiból. Gr. Ráday kir. biztos Somogyi József szegedi-rókusi csendbiztost bizta meg a nevezetes fogással, ki emberül végre is hajtotta azt. Óvakodnia kellett, nehogy Rózsa neszét vegye valaminek, mert a veszedelmes embert nem volt tanácsos kóborlóvá tenni. Somogyi először a betyárt Martonoson Rózsa, Andrásnál kereste szigorú incognitoban. De akkor már nem volt testvérénél. Ez eredménytelenség után Szegeden a Rocskaféle kocsmát látogatta meg, a hol Rózsa szeretője is volt. Somogyi itt mulatozni kezdett, s a nőszemélyt bőven kínálta borral. Aztán módosán kezdett vele beszélni Rózsról, elmondva, hogy fontos közölni valója volna vele, s többi közt át akarná adni azon fegyvereket melyeket Veszélka lakásán találtak. Reggel aztán Rózsa megjelent Somogyinál, mikor az még ágyban fekték s bizalmasan kérdezte, hogy hát mi az a nagy mondani való? Somogyi jó reggeliről gondoskodott, aztán előadta, hogy Ráday gróf szeretne vele beszélni. Rózsa meghökken, de még is ráállt. Hanem mikor a szegedi várba akart vele menni s biztos, akkor már vonagatózott, s ugyancsak szükség volt a rábeszélésre. Lépésről lépésre növekedett benne a gyanu, s az oroszán kávéháznál már azon ürügy alatt akart elmaradni, hogy szomjazik, de a biztos bement vele együtt egy italborra s újra csak nógatta. A vár kapuja előtt egészen megbicskolta magát, s leült a sétatay karfájára, s kíváncsi, hogy Kormos Béla vizsgáló bíró jöjjön ki hozzá, mert ő be nem megy. Somogyi szemrehányólag válaszolt, hát nem bizik benne, stb. és csakugyan rávette Rózsa, hogy bemenjen a csápdába. Ott, mialatt intézkedtek, Kormos Bélával beszélgetett, midőn pedig kijött attól, kőts fegyveres katoná szuronyt szegzett neki, s elfogták.

— Uj lap. Uj évtől kezdve Nagy István szerkesztése mellett egy „Alkotmány” című Deák-párti polit. napilap fog megjelenni. A lap munkatársaiul Kovách László, Zichy Antal, Horváth Boldizsár, Molnár Aladár és Királyi Pál urakat is emlegetik.

— Görögországban a középantoni tanárok gyakori visszaélése miatt a miniszter pénzbüntetés mellett elrendelte, hogy csak a kormány által ajánlott tankönyveket lehet használni.

— Xantus népisme-gyűjteménye. A kormány írja a „Hon,” mint tudva van, többeket megbízott azon feladat végrehajtásával, hogy a bécsi világtkiállításra egy magyar népisme-gyűjteményt szedjenek össze. A megbízottak közül Xantus János feladatát befejezte s módunkban volt azon gyűjteményt látni. melynek rendezésével a köztelken éppen jelenleg foglalkozik. Xantusra Erdély és a tiszamenti megyék estek s ő névszerint Szeben, Besztercevidék, Brassó, Segesvár, Bükös, Fogaras, Temes, Naszód, Hunyad, Oraviceza, Arad, Lippa, N. Enyed, Mohádia, Lupsa, Abrudbánya, Gyula-Fehérvár, Szt.-László, Torda, Toroczko, Háromszék, Maroszzék, Kalotaszeg, Pestes, Déva, Debreczen, Szeged, Felsőfehér, Csíkszék és Máramarosban megfordulva, oly gyűjteményt szedett össze, mely hazánk iparának becsületére fog válni, s később egy magyar népismei muzeum méltó alapját fogja képezni. A kender, gyapju- és len ipar, a himzések leggyönyörűbb példányai, a finom skófum himzéstől a száradokra szóló fehér himzésig; a debreczeni csikóbőrös kulacstól a szászok brabanti ékszeréig s a kosárfonástól a legdiszesebb cserépedényig, a három nemzetiség (székely, szász, oláh) legdiszesebb példányai öltözetei, ágyneműi, műszerei, piperei és ipartermékei ritka látszattékaiban vannak itt összeállítva. Fafaragás és ólomöntések, zeneszerek és háziesszközök, a szebbnél szebb szőnyegek és ezek egyszerű eszközei a guzsaly és kezdetleges szövészek, minden együtt van s mi csak azt bámuljuk, miként lehetett a gyűjteményt, mely két egész termet, elfoglal, oly rövid idő alatt és pár ezer forintért összegyűjteni. Ohajtjuk, hogy hazánk többi részei is ily méltóan legyenek képviselve a bécsi kiállításon.

A szerkesztő postája.

P.-nek M.-V.-n. Névtelenül beküldött cikkek nem fogadhatunk el.

KÖZGAZDASÁG.

Egy új iparczikk.

Az emberiség jólétegyességének előmozdítására legtöbb befolyással vannak az ész szüleményei és a találmányok, legyenek bár kisebb vagy nagyobb jelentőségűek.

A szerény Gunz Ábrahám nevét százezer vasutikocsikerék viszi a szélrózsa minden irányában; a berendi porcellán termények a világ notabilitásai.

terméit diszítik: Pozner K. L. vonalzó gyára Európát látja el szakmájába vágó kellékekkel; de aligha nagyobb kelendősege nem leendő azon bár prányiságnak látszó találmánynak, mely az uj évvel közforgalomba lett bocsátva Szamosujvárról, azon tokintetben, mert ez iparczikk, minden halandó szükségletét képviseli személyválogatás nélkül.

Brencsán Albert urnak ngyanis sikerült oly vizhatlan vegyszörme (fielz) talp és bocskor anyagot gyártania, mi mig egy részről tartósság czelszerűség tekintetében a legjobb fontos talppal kiállja a versenyt; más részről annál előnyösebb, ár tekintetében.

Ezen gyapju és szőrmekből vegyszerek alkalmazásával készült gyártmányok, különösen Erdélyben, nagy jövője leendő; de még nagyobb jelentőséget nyelend annak alkalmazása akkor, ha az osztrák-magyar hadsereg ilyenmő lábbeli talpakkal látatik el, mi hogy bekövetkezend, annál inkább kíváncsatos, mert annak alkalmazásával, az állam, évenként százezreket fog megtakaríthatni, amennyiben a börtalpnál sokkal jutányosabb, tartósságra nézve pedig annak mitsem enged.

Addigis, mig a kezdetleges uj iparczikk általános elterjedésben részesül: a lábbelik készítésével foglalkozó iparos s általában a nevezett közönségpartfogásába, lelkiismeretesen és annál inkább ajánlható mert ez iparműcsikk hazai termékek s azt senki sem nélkülözheti.

E szörme talpak, a bécs: világmi kiállításon is be fognak mutatattatni s hiszszük, kellő elismerésben részesülnek.

Több honvéd-parancsnokság, eddigelő, megfelelő sikerrel hozta e cikket már használatba s a megrendelések szélesebb terjedtet nyerne naponkint; — és babár a jelenleg még csak 8 munkát foglalkoztató kezdetleges gyár, naponkint 100 darab szőrmetalpat és bocskort képes előállítani: de a gyártmányok életrevalósága és czelszerűsége a lendület nagyobb terjedettségéről kezeskedik.

Részünkről az uj iparczikknak, az uj év beálltával szerencsés elterjedést s általa hazai iparnak egy újabb vívmányt és haladást jelzünk.

Szamosujvárt, 1872 dec. 29.

Dr. Szikszay.

Szigeth-szucsovai vasut. Egyik régen és sokszor tervezett s kétségkívül fontos vasuti összeköttetés a mármaros-sziget-szucsovai, melynek osztrák részére legujabban a kassa-oderbergi vasutat épített konzorcium egyik tagja. Müller F. nyert előmunkálati engedélyt. E pálya nemzetgazdasági és stratégiai szempontból egyaránt fontos, mert egyrészt a magyar északkeleti, tiszai, magyar állami vaspályák, másrészt a már épülőben levő orosz pályák kapcsolatában egyenes és rövid összeköttetést biztosítana Pest, Bécs és Odessa közt s a magyarországi vasutakra jelentékeny átmeneti forgalmat vonzana. Épen ez okból ohajtanunk kell, hogy e pálya kiépítése ne idegenekre, hanem az érdekelt magyar vasutársulatok valamelyikére bizassék s első sorban a különben is zsákutczában végződő északkeleti vasut igazgató vállaszmánya volna hivatala lépéseket tenni ez ügyben. Az említett Müller-féle terv szerint a pálya Szigettől Borsán, Kirlibaban, Valepután, Kimpolungon. Mazanjen át vezetne Szucsovaig. Előmunkálati engedélyek dolgában különben e vonat is már gazdag multtal bír; már 1865-ben nyert engedély Popovits, kevéssel utóbb Mán József és Mihályi Péter, és aztán Poninsky herczeg, majd dr. Pfeiffer Emil, aztán Todesco báró, utána Gentili A. mérnök és most végre Müller. Egyetlen engedély sem eredményezett azonban célravezető előmunkálatokat.

Kimutatás

a kalotaszegi takarékpénztár 1872 évi december havi üzletforgalmáról.

Bevétel.

Pénztári maradvány november hó 29-ről 6,234 frt. 21 kr. Részvénybefizetés utolsó részlete 8,987 frt. 50 kr. Részvény átiratási díjakból 28 fr. Bntét 3,436 frt. 66 kr. Visszafizetett leszámítolás 19,155 frt. Leszámitolat 695 frt. 85 kr. Visszafizetett előleg 200 frt. Kamata az előlegnek 14 frt. Beirásidij 7 frt. Könyvdíjak 4 frt. 60 kr.

Összesen 38,762 frt. 82 kr.

Kiadás.

Visszafizetett betét 13,020 frt. 12 kr. Betét kamata 182 frt. 85 kr. Leszámitolás 23,195 frt. Előleg 700 frt. Költségek 18 frt. 86 kr. Tiszti és szolga fizetés 83 frt. 33 kr.

Pénztármaradvány december 31-én 1,562 frt. 66 kr.

Összesen 38,762 frt. 82 kr.

B.-Hunyad, 1872 decz. 31.

— Szamosujvárt piac árai december 30 alsó ausztr mérője. Tisztabuza 6 ft. 50 kr, rozs 3 ft 80 kr. Elegybuza 5 ft — kr. Zab 1 ft — kr. Széna kötve 2 ft — kr. Egy öl fa 36 hüv. 10 hosszú 16 ft — kr. Egy font fagygyertya 40 kr. Marhabus fontja 18 kr. Konyhaliszt — ft 8 kr, Lenese kupája 10 kr Paszaly kupája 28 Burgonya mérője 2 frt — kr. Disznózsir 44 kr.

Magyar keleti vasút.

Bécs-n.-várad-kolozsvári vonal.

Bécsből Nagy-Várad Kolozsvár felé.

Állomások	Érkezik óra perc	Indul óra p.	Érkezik óra perc	Indul óra p.
Bécs ész. vasút	este 8 15	reggel 7 45		
Pest állam vasút	reggel 7 30	est 6 5		
Czegléd	" 10 33	" 8 55		
Szolnok	" 11 22	" 9 58		
P.-Ladány	délután 2 35	reggel 1 26		
Nagy-Várad	4 47	5 12	4 48	4 51
Mozs-Telegd	6 4	6 6	5 29	6 10
Eled	6 31	6 33	5 29	6 10
Rév	7 —	7 5	7 12	7 30
Brátka	7 37	7 39	8 5	8 28
Csucsos	8 26	8 36	9 19	9 58
B.-Hunyad	9 26	9 31	10 54	11 29
Sztána megáll.	9 57	9 59	12 1	12 3
Egeres	10 30	10 33	12 37	12 49
M.-Gorbó megáll.	10 50	10 52	1	1 8
M.-Nádas	11 11	11 13	1 28	1 33
Kolozsvár	11 39	éjfel	2 2	délután

Kolozsvárról Nagy-Várad Bécs felé.

Állomások	Érkezik óra perc	Indul óra p.	Érkezik óra perc	Indul óra p.
Kolozsvár	reggel 4 20	délután 11 30		
M.-Nádas	4 46	4 48	11 59	12 7
M.-Gorbó megáll.	5 7	5 9	12 28	12 30
Egeres	5 26	5 31	12 48	12 58
Sztána megáll.	6 3	6 5	1 38	1 40
B.-Hunyad	6 33	6 38	2 15	2 55
Csucsos	7 28	7 38	3 46	16
Brátka	8 25	8 27	5 3	18
Rév	8 59	9 4	5 46	
Eled	8 31	9 33	6 30	6 40
M.-Telegd	9 28	10 4	7 7	7 17
Nagy-Várad	10 56	11 22	8 16	9 5
P.-Ladány	1 23	délután 11 44	éjfel	
Szolnok	4 38	" 4 19	reggel	
Czegléd	5 32	" 5 55	"	
Pest	8 37	este 8 43	"	
Bécs ész. vasút	6 9	reggel 6 36	este	
" állam. vasút	6 19	" 6 49	"	

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten jan. 3. 10 ó. 15 p. d. e.

Érkezett jan. 3. 2. ó. — p. d. e.

Miniszterelnök uj év napján Gödöllőre ment a királyi családot üdvözlendő.

Déli tizenegyórakor a Deákpárti Pesten tartozkodó képviselők nagy tömegben Deák Ferenoz lakására mentek, ki Perczel Béla üdvözlő szavaira nagy tetszés közt válaszolt. A Deákkörbe visszatérve pártunk Bittó alsóházi elnököt üdvözlé, ki hosszas beszédben pártunk teendőit hangsúlyozta.

A pétervárad határezred területén 20 szerb egyházközségi képviselőtösvület, mert legnagyobb részt megrótt életű egyénekből állt, felszólattatott.

Ujvidéken egy magyarajku főgymnazium felállítására elrendeltetett.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Decz. 31-én 5% Metalliques 100 frt. 66.65. Kamat 66.25. Nemzeti kölcsön 100 frt. 70.20. 1860. Kölcsön 101.75. Bankrézvény 961. Hitelet-téti részvények 231.75. London 10 ft. st. 109.60. Ezüst 108.80. Ca. kir. arany —. Napoleonor 876. Urbéri kötvények: Magyarországi 79.—. Temesi 70.—. Erdélyi 78.—. Horváthországi 77.—.

Felöl szerkesztő: Szász Béla.

Nyilttér. *)

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül: Revalesciere Du Barry

Londonból.

Minden szenvedőnek egészségre az izletes Revalesciere Du Barry által, mely gyógyszer költség nélkül az alábbi beteg-eket eltávolítja: gyomor, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálkártya-, légzési, hólyag- s vese bajok, gümők, aszkor asthma, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vizkór, láz, szédülés, vértelenség, tüdőgyulladás, rozsnél és hányság a terhesség alatt is, diabetes, méla-kór, elsoványodás, csusz. közsvény Kivonat 73,000 tagusitvány, ből, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyászatnak ellenállottak.

18,421. sz. bizonyítvány.

Vág-Ujhely Magyarországi Több éve zavarva volt emésztésem gyomorajakkal és elnyálkásodással kellett kiüdenem. E bajoktól a Revalesciere 14 napos használata által megmenekültem.

Sternér J. L. tanító a népiszkolán.

Gasen, Stiria, Birkfeld posta 1870. nov. 19. Igen tisztelt ur! Örömmel és kötelességem szerileg elismerem a Revalesciere jó hatását, a hogy ez több oldalról elismertetett. E kitűnő szer engem borzasztó lélekzési, nebelyek-től nehéz köhögéstől, feljutt nyaktól, nyomorgóréstől szabaddított meg, melyekben évekig szenvedtem.

Steinige Vizeczens. lelkész.

Páris, 1866. april 26.

Uram! Az ön Revalesciere-csokoládéja oly jót tett, mint-hogy asthmatikus bajoktól, melyekben évekig szenvedtem, végleg megszabadított.

Gaillard, a francia hadsereg főintendása. Adra, Almeria tart. (Spanyolország 1867. oct. 21. Nagy örömmel jelentem lányom meggyógyítását hosszas szenvedéseiből, miket egy borkötés okozott és az álomtól fosztá meg.

Perrin de la Hittellos francia vice-consul 72,632. sz. bizonyítvány.

Beaumont, 1868. aug. 5. Az ön Revalesciere-je csodákat művel a betegknél. Küld-jönmög 72 szelencével.

Balette J., gyógyszerész.

Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciere felnőttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja gyógyszerekben.

Bádogszelencékben 161 fontos 1.50, 1 fontos, 2.20, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 fontos, 20 frt, 24 fontos, 36 frt Revalesciere-lepénykék, szelencékben 2 frt. 50 kr. 4 fr. 60 kr. Revalesciere chokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50 frt, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 876 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Valfischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten Török, Prágában: Fürst J. Brünben: Eder F., Debreczenben: Mihajlovics István gyógyszerésznél. Duna Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros Brüll F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fugarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Piszti ri Felkúnd, Székes-Fehérvárott: Dieballa Györgynél, Vágyújelyen Conglemer Ignácznál, Varsóban: dr. Halter A.-nál, Ágrán-ban Árgalmas-kva gyógyszerésznél, azonkívül a bécsi háza postai uinalványgyagy utánvét mellett szétküldi.

*) E rovat alatt közlőttekért csupa a sajátotóság írányában válat jelöléséget Szekr.

